

Et paulo se tenebat de pelle ipsius digiti. Quumque venisset domum, tota die illa et nocte sequenti præ dolore ipsius digiti quiescere nequirit ullo modo. Die autem sequenti vovit reverenter Deo et beato Armano dare ei unum brachium cereum cum manu, si a passione vulneris illius liberaret eundem, et quiescere posset. Nocte quidem sequenti quietè dormivit, et non persensit dolorem ipsius vulneris solitum. Mane autem facto, dum Medicus, qui medebatur eidem, solveret sibi præfatum digitum, ut ei mederetur, apparuit digitus ille absque cicatrice aliqua solidatus; et ipsam digitum omnibus ibidem adstantibus, nullo de eo signo vulneris apparente ostendit.

Eodem die Francolinus de dicta Villa juratus testis in præsentia distorum Dominorum et aliorum multorum ibidem adstantium asseruit, se sero uno vidisse digitum dicti Nicolæ sic incisum, ut ipse Nicola suo asseruit sacramento; et mane sequenti vidit memoratum digitum, sicut nunc apparet, absque cicatrice aliqua solidatum.

Die IX. intrante Majo, Domina Johanna, uxor Domini Paganotii de Civitate Paduæ, jurata coram dicto Domino Episcopo, et in præsentia multorum Laicorum ibidem adstantium, publice suo sacramento asseruit, quod filia sua Sophia parvula, quam habebat ibidem, talem

A habebat in oculis passionem, quod propter ipsius morbi violentiam nequibat Solem, vel aliquam igneam claritatem aspicere. Sed in loco obscuro videbat, sed male. Ipsa verò audita famâ beati Armani, duxit eam Ferrariam. Et voto facto pro ea, quod offerret ei duos oculos cæcæ, si eam a morbo liberaret, eadem hodie eâ manente cum dicta filia sua ante Tumulum beati Armani in devotione et oratione, dicta puella liberata est, et aspiciet Solem et lumen igneum.

Eodem die Bonus frater dictæ Domine Johanne, et Blanceta filia quondam Rastæ de dicta Civitate Paduæ, testes jurati in præsentia prædictorum, palam ita verum esse, ut dixit Domina Johanna, de passione et liberatione dictæ filie sue prædixit, proprio eorum sacramento firmarunt.

B Ego Petrus Novellus, Curie Episcopalis Ferrariensis Notarius, iis omnibus præsens iussu dicti Domini Episcopi prædicta omnia scripsi, et publicavi.

Ego Matthæus de Trisigale, Imperiali auctoritate publicus Notarius &c.

Ego Albertinus de Brinis, Curie Episcopalis &c.

Ego Mercatellus de Brinis Curie &c. ut supra. In MCCLXXXVI. Indictione XIV. die IV. Mensis Octobris.

Quinta Inquisitio miraculorum, quæ dicebantur patrata ad Sepulcrum Armani Ferrariensis, spectans, ut videtur, ad eundem Annum 1280.

Die Sabbati XVII. Maji, Bonaventura filia Dominici de Bando Ravennatensis Diocesis, et uxor Johannis de Guarinis de Portu majori, in præsentia jam dicti Domini Episcopi, et magna gentium quantitate in Episcopali Palatio, juravit dicere veritatem super passione et liberatione sua. Et dixit suo juramento, quod in Mense Augusti nuper elapso, fuerunt duo anni completi, quod ipsa oppressa et detenta fuit ex malignis spiritibus, qui dicebant se esse novem numero. Qui multipliciter eam vexabant, et faciebant eam insanire, ita quod comedere ac dormire non poterat. Et sic eam tenuerunt, usque ad diem hodiernam, qua liberata est. Et quum ipsa hodie venisset ad Tumulum beati Armani, in Majori Ecclesia Ferrariensi, dicti Spiritus recesserunt ab ea, et sic liberata est. Et dixit, quod cum ea venerunt et erant de Bressello usque ad vocabulum beati Armani, Delay maritus ejus, et multi alii de dicta Terra. Delay maritus dictæ Aloysiæ, et Zanes Petriboni de Bressello, testes jurati testificati sunt, et suo sacramento ibidem firmarunt omnia et singula vera esse, quæ dicta Aloysia supra in dicto suo asseruit. Et de verbo ad verbum ita dixerunt esse, sicut in ejus dicto continetur. Et hoc dixerunt se bene scire, tamquam ii, cum quibus ipsa moratur, et qui cum ea venerunt et fuerunt præsentibus prædictis.

Eodem die et loco et testibus prædictis, Dominicus de Bando pater dictæ Bonaventuræ, et Adelardus de Portu, jurati super prædictis, testificati sunt, et suo sacramento firmarunt, omnia et singula vera esse, quæ dicta Bonaventura dixit, et in suo dicto superius continetur de verbo ad verbum. Et hoc dicunt se bene scire tamquam homines, cum quibus ipsa quasi moratur assidue. Et qui conduxerunt eam, et præsentibus fuerunt omnibus supradictis. Et ipsa

Tom. V.

C Bonaventura visa est ibidem ab omnibus morari et loqui satis discrete, et sine ulla vexatione. Spirituum malignorum.

Die Sabbati XVII. Maji, Aloysia de Layde de Bressello, Parmensis diocesis, in præsentia dicti Domini Episcopi, et non modica gentium quantitate in Episcopali Palatio, juravit dicere veritatem super passione et liberatione sui. Et suo sacramento dixit, quod ipsa, jam sunt octo Menses et plus, fuit detenta et oppressa ex duobus Spiritibus malignis, qui multipliciter eam vexabant, et faciebant eam insanire, ita quod comedere ac dormire non poterat. Et sic eam tenuerunt, usque ad diem hodiernam, qua liberata est. Et quum ipsa hodie venisset ad Tumulum beati Armani, in Majori Ecclesia Ferrariensi, dicti Spiritus recesserunt ab ea, et sic liberata est. Et dixit, quod cum ea venerunt et erant de Bressello usque ad vocabulum beati Armani, Delay maritus ejus, et multi alii de dicta Terra. Delay maritus dictæ Aloysiæ, et Zanes Petriboni de Bressello, testes jurati testificati sunt, et suo sacramento ibidem firmarunt omnia et singula vera esse, quæ dicta Aloysia supra in dicto suo asseruit. Et de verbo ad verbum ita dixerunt esse, sicut in ejus dicto continetur. Et hoc dixerunt se bene scire, tamquam ii, cum quibus ipsa moratur, et qui cum ea venerunt et fuerunt præsentibus prædictis.

D Eodem die et loco et testibus prædictis, Dominicus de Bando pater dictæ Bonaventuræ, et Adelardus de Portu, jurati super prædictis, testificati sunt, et suo sacramento firmarunt, omnia et singula vera esse, quæ dicta Bonaventura dixit, et in suo dicto superius continetur de verbo ad verbum. Et hoc dicunt se bene scire tamquam homines, cum quibus ipsa quasi moratur assidue. Et qui conduxerunt eam, et præsentibus fuerunt omnibus supradictis. Et ipsa

E Die Veneris VI. Junii Rolandinus filius quondam Zanelli Rolandi de Castregnano, Mutinensis Diocesis, juratus in præsentia præminati Domini Episcopi, et aliorum multorum, dixit, quod quum ipse quadam nocte esset cum bobus suis, quos custodiebat in pascuis, accidit

H 2

ci,